

Výtah z úplného znění zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví

v platné znění ke dni 2012-11-09

DÍL 3

Hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče

§ 15

(1) Poskytovatel zdravotních služeb nebo osoba provozující ústav sociální péče¹⁷⁾ nebo ústav sociální péče státu (dále jen "osoba poskytující péči") jsou povinny činit hygienická a protiepidemická opatření k předcházení vzniku a šíření nemocničních nákaz. Nemocniční nákazou je nákaza vnitřního (endogenního) nebo vnějšího (exogenního) původu, která vznikla v příčinné souvislosti s pobytem nebo výkony prováděnými ve zdravotnickém zařízení nebo ústavu sociální péče v příslušné inkubační době.

(2) Osoba poskytující péči je povinna stanovit opatření podle odstavce 1 v provozním řádu. Poskytovatelé zdravotních služeb, jejichž součástí je dětský domov pro děti do 3 let věku jsou povinni jsou povinny v provozním řádu dále upravit režim dne zohledňující věkové a fyzické zvláštnosti dětí a režim stravování. Návrh provozního řádu a změnu provozního řádu schvaluje rozhodnutím příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. U poskytovatelů zdravotních služeb příslušný orgán ochrany veřejného zdraví v rozhodnutí uvede, pro jakou formu, popřípadě druh zdravotní péče, obor zdravotní péče a místo poskytování je provozní řád vydáván

§ 16

(1) Osoba poskytující péči je při výskytu nemocniční nákazy nebo při podezření na její výskyt povinna neprodleně provést protiepidemická opatření k odhalení zdroje nákazy, způsobu jejího šíření, zamezení jejího dalšího šíření a léčbě nakažených a z nákazy podezřelých fyzických osob.

(2) Osoba poskytující péči je dále povinna

a) evidovat každou nemocniční nákazu a na vyžádání poskytovat údaje o ní příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví,

b) neprodleně hlásit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví hromadný výskyt nemocniční nákazy, nemocniční nákazu, která vedla k těžkému poškození zdraví nebo k úmrtí; způsob hlášení upraví prováděcí právní předpis.

§ 17

(1) Osoba poskytující péči je povinna dodržet hygienické požadavky pro příjem fyzických osob do péče poskytovatele zdravotních služeb nebo ústavu sociální péče a jejich ošetřování, zásobování vodou, úklid a

výkon a kontrolu dezinfekce, sterilizace a vyššího stupně dezinfekce upravené prováděcím právním předpisem.

(2) Dezinfekcí je soubor opatření ke zneškodňování mikroorganismů pomocí fyzikálních, chemických nebo kombinovaných postupů, které mají přerušit cestu nákazy od zdroje ke vnímavé fyzické osobě.

(3) Vyšším stupněm dezinfekce jsou postupy, které zaručují usmrcení bakterií, virů, mikroskopických hub a některých bakteriálních spór, nezaručují však usmrcení ostatních mikroorganismů (například vysoce rezistentních spór) a vývojových stadií zdravotně významných červů a jejich vajíček.

(4) Sterilizací je proces, který vede k usmrcování všech mikroorganismů schopných rozmnožování včetně spór, k nezvratné inaktivaci virů a usmrcení zdravotně významných červů a jejich vajíček.

(5) O provedené sterilizaci a jejím výsledku je osoba poskytující péči povinna vést evidenci v rozsahu upraveném prováděcím právním předpisem. Jiný způsob sterilizace může osoba poskytující péči použít jen na základě povolení příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví. V žádosti o povolení uvede osoba poskytující péči způsob sterilizace a průkaz jeho účinnosti.

§ 18

(1) Osoba poskytující péči a osoba provozující prádelnu jsou povinny zdravotnické prádlo^{17a}) ze zdravotnického zařízení nebo ústavu sociální péče ukládat podle povahy znečištění, převážet, prát ho a zacházet s ním způsobem upraveným prováděcím právním předpisem. Osoba provozující prádelnu, ve které se pere zdravotnické prádlo^{17a}) ze zdravotnického zařízení nebo ústavu sociální péče, je povinna tuto prádelnu vybavit způsobem upraveným prováděcím právním předpisem.

(2) Osoba poskytující péči je povinna ve zdravotnickém zařízení a v ústavu sociální péče používat vodu, která má jakost vody pitné, pokud druh poskytované péče nevyžaduje nebo neumožňuje užití vody jiné jakosti. K užití vody jiné jakosti, nejde-li o teplou vodu podle § 3 odst. 3, je třeba povolení příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví. V návrhu osoba poskytující péči uvede mikrobiologické, biologické, fyzikální, organoleptické a chemické ukazatele vody, jejich hodnoty a způsob zabezpečení dodržování hodnot těchto ukazatelů s ohledem na způsob užití vody.

(3) Pro provoz bazénu nebo sauny jako součásti služby poskytované osobou poskytující péči se použijí § 6a, § 6b odst. 2 a § 6c odst. 1 písm. a) až d), pokud upravují hygienické požadavky na umělá koupaliště nebo sauny, obdobně. To neplatí, pokud osoba uvedená ve větě první přivádí do bazénu vodu z přírodního léčivého zdroje. Při použití vody z přírodního léčivého zdroje musí osoba uvedená ve větě první zajistit dodržení hygienických limitů mikrobiologických, fyzikálních a chemických ukazatelů jakosti stanovené prováděcím právním předpisem; pro kontrolu jakosti této vody se použijí § 6c odst. 1 písm. a) až d) obdobně.

DÍL 4

Hygienické požadavky na výkon činností epidemiologicky závažných a ubytovací služby

§ 19

Předpoklady pro výkon činností epidemiologicky závažných

(1) Za činnosti epidemiologicky závažné se považují provozování stravovacích služeb (§ 23), výroba potravin,¹⁸ uvádění potravin do oběhu,¹⁸ výroba kosmetických prostředků, provozování úpraven vod a vodovodů^{6a}), provozování holičství, kadeřnictví, pedikúry, manikúry, kosmetických, masérských, regeneračních nebo rekondičních služeb, provozování živnosti, při níž je porušována integrita kůže, a provozování živnosti, ve které se používají k péči o tělo speciální přístroje (například solária, myostimulátory).

(2) Fyzické osoby přicházející při pracovních činnostech ve stravovacích službách (§ 23) při výrobě potravin nebo při uvádění potravin do oběhu¹⁸ do přímého styku s potravinami, pokrmy, zařízením, náčiním nebo plochami, které jsou ve styku s potravinami nebo pokrmy, fyzické osoby přicházející při pracovních činnostech v úpravných vod a při provozování vodovodů^{6a}) do přímého styku s vodou a fyzické osoby přicházející při pracovních činnostech v ostatních činnostech podle odstavce 1 do přímého styku s kosmetickými prostředky, jejich ingrediencemi (§ 28 odst. 1) nebo tělem spotřebitele (dále jen "fyzické osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné") musí mít zdravotní průkaz a znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví. Zdravotní průkaz před zahájením činnosti podle věty první vydává registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktický lékař pro děti a dorost¹¹) nebo poskytovatel pracovnělékařských služeb⁶¹). Vydání zdravotního průkazu nenahrazuje vstupní lékařskou preventivní prohlídku.

(3) Rozsah znalostí nutných k ochraně veřejného zdraví podle odstavce 2 upraví prováděcí právní předpis. Tyto znalosti je u fyzické osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné oprávněn při výkonu státního zdravotního dozoru prověřit příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. Pokud podle rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví fyzická osoba znalosti nemá, nemůže vykonávat činnosti epidemiologicky závažné, a to do doby úspěšného složení zkoušky před komisí zřízenou příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví. Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví je povinen umožnit fyzické osobě vykonání zkoušky nejdéle do 15 kalendářních dnů ode dne, kdy mu byla žádost fyzické osoby o přezkoušení doručena. Složení komise a podmínky provedení zkoušky upraví prováděcí právní předpis.

§ 20

Povinnosti fyzické osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné

Fyzická osoba vykonávající činnosti epidemiologicky závažné je povinna

a) podrobit se v případech upravených prováděcím právním předpisem nebo

rozhodnutím příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví lékařským prohlídkám a vyšetřením, která provede praktický lékař, který fyzickou osobu registruje,¹¹)

b) informovat ošetřujícího lékaře¹¹) o druhu a povaze své pracovní činnosti,

c) mít u sebe zdravotní průkaz a na vyzvání ho předložit orgánu ochrany veřejného zdraví,

d) uplatňovat při pracovní činnosti znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví a dodržovat zásady osobní a provozní hygieny v rozsahu upraveném v prováděcím právním předpise.

§ 21

Podmínky provozování činností epidemiologicky závažných

(1) Osoba provozující činnosti epidemiologicky závažné je povinna

a) dodržovat zásady provozní hygieny upravené prováděcím právním předpisem,^{19a}) jakož i zásady osobní hygieny upravené prováděcím právním předpisem,^{19a}) pokud se sama účastní výkonu činností uvedených v § 19 odst. 2 větě první,

b) kontrolovat uplatňování znalostí a zásad osobní a provozní hygieny podle § 20 písm. d) zaměstnanci a spolupracujícími rodinnými příslušníky a

c) zajistit, aby výkonem činností epidemiologicky závažných nedošlo k ohrožení nebo poškození zdraví fyzických osob infekčním nebo jiným onemocněním.

(2) K výkonu činností epidemiologicky závažných je osoba, která je provozuje, povinna používat jen vodu pitnou, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak nebo druh činnosti nevyžaduje nebo neumožňuje užití vody jiné jakosti. K užití vody jiné jakosti, nejde-li o teplou vodu podle § 3 odst. 3, je třeba povolení příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví. Osoba provozující činnosti epidemiologicky závažné v návrhu na zahájení řízení o udělení povolení k užití takové vody uvede mikrobiologické, biologické, fyzikální, organoleptické a chemické ukazatele vody, jejich hodnoty a způsob zabezpečení dodržování hodnot těchto ukazatelů s ohledem na způsob užití vody. Kosmetické prostředky používané k výkonu činností epidemiologicky závažných musí odpovídat požadavkům upraveným v § 26.

(3) Osoba provozující holičství, kadeřnictví, manikúru, pedikúru, kosmetické, masérské, regenerační a rekondiční služby a služby, při nichž se používají speciální přístroje k péči o tělo, je povinna zabezpečit lékárníčku první pomoci vybavenou podle charakteru poskytované služby a vypracovat provozní řád. V provozním řádu uvede podmínky činnosti, použití strojů, přístrojů a dalších zařízení, zásady prevence vzniku infekčních a jiných onemocnění, ke kterým by mohlo dojít nesprávně poskytnutou službou, včetně podmínek dezinfekce a sterilizace, zásady osobní hygieny zaměstnanců a ochrany zdraví

spotřebitele, způsob zacházení s prádlem a očisty prostředí provozovny.

(4) Provozní řád podle odstavce 3 a jeho změny předloží osoba uvedená v odstavci 3 před jejich přijetím ke schválení příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví. Schválený provozní řád vyvěsí při zahájení činnosti v provozovně. Provozní řád je osoba uvedená v odstavci 3 povinna změnit vždy při změně podmínek pro výkon činností epidemiologicky závažných.

§ 22

Zákaz výkonů

Osoba provozující kosmetické, masérské a regenerační služby, kadeřnictví, holičství, pedikúru, manikúru a službu, při které se používají speciální přístroje k péči o tělo, nesmí provádět výkony na nemocné kůži, manipulace s jizvami a mateřskými znaménky, výkony na sliznicích, oční spojivce a rohovce.

Autorizace

§ 83a

(1) Autorizací se pro účely tohoto zákona rozumí postup zahájený na žádost fyzické osoby, která je podnikatelem, organizační složky státu, kraje nebo obce nebo právnické osoby, na jehož základě se vydává osvědčení o tom, že osoba je způsobilá ve vymezeném rozsahu provádět

a) odběr vzorků a vyšetření jakosti pitné a teplé vody (§ 3 odst. 1 a 3), vody v koupalištích a vody ve zdroji pro bazén umělého koupaliště nebo sauny (§ 6),

b) zjišťování a měření koncentrací a intenzit faktorů vnitřního prostředí staveb (§ 13 odst. 1),

c) odběr vzorků a měření mikrobiálního chemického a parazitárního znečištění písku v pískovištích venkovních hracích ploch (§ 13 odst. 2),

d) odběr vzorků a vyšetření bezpečnosti předmětů běžného užívání, s výjimkou hraček a kosmetických prostředků (§ 25); ověřování výrobků přicházejících do přímého styku s vodou, s výjimkou stavebních výrobků,⁸ podle § 5 odst. 2,

e) kontrolu desinfekce a sterilizace (§ 17),

f) odběr vzorků a vyšetření zdravotní nezávadnosti pokrmů [§ 24 odst. 1 písm. e)],

g) měření intenzit hluku, vibrací a neionizujícího záření v komunálním a pracovním prostředí (§ 30 až 35),

h) zjišťování a měření intenzit osvětlení a mikroklimatických podmínek a koncentrací prachu a chemických škodlivin v pracovním prostředí,

i) biologické expoziční testy a vyšetření v oboru genetické toxikologie, fyziologie a psychologie práce.

(2) Ministerstvo zdravotnictví pověří prováděním autorizace právnickou osobu nebo organizační složku státu, zřízenou k plnění úkolů v oboru působnosti Ministerstva zdravotnictví (dále jen "autorizující osoba"). Toto pověření je nepřevoditelné. Na vydání tohoto pověření se nevztahuje správní řád. Při autorizaci se postupuje podle podmínek, které stanoví pro jednotlivé oblasti podle odstavce 1 Ministerstvo zdravotnictví. Pověření autorizující osoby a zrušení tohoto pověření zveřejní Ministerstvo zdravotnictví ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví.

§ 83b

(1) Autorizující osoba vydá organizační složce státu, kraje nebo obce, právnické osobě nebo fyzické osobě, která je podnikatelem, na její žádost osvědčení o autorizaci. Toto osvědčení vydá, pokud žadatel splňuje podmínky autorizace, kterými jsou

a) odborná úroveň ve vztahu k navrhované oblasti autorizace podle podmínek stanovených Ministerstvem zdravotnictví na základě § 83a odst. 2,

b) vybavení k technickým a administrativním úkonům a přístupnost k zařízením pro speciální šetření,

c) existence nezbytného počtu zaměstnanců s odborným výcvikem, znalostmi a schopnostmi,

d) existence závazku zaměstnanců k mlčenlivosti o skutečnostech, o nichž se dovídají osoby provádějící autorizaci,

e) neexistence finančních nebo jiných zájmů, které by mohly ovlivnit výsledky činnosti osoby provádějící autorizaci,

f) bezúhonnost žadatele o autorizaci.

(2) Neexistence finančních nebo jiných zájmů podle odstavce 1 písm. e) se prokazuje čestným prohlášením.

(3) Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s předmětem podnikání. Za účelem doložení bezúhonnosti žadatele (fyzické i právnické osoby) si autorizující osoba vyžádá podle zvláštního právního předpisu^{47d} výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup. Fyzická osoba dále dokládá bezúhonnost obdobnými doklady, jako je výpis z Rejstříku trestů, vydanými státy, ve kterých se v posledních 3 letech zdržovala nepřetržitě déle než 3 měsíce. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce; doklad o bezúhonnosti může být nahrazen dokladem o způsobilosti k výkonu povolání nebo činnosti, pokud prokazuje i splnění podmínky bezúhonnosti. Bezúhonnost za právnickou osobu se prokazuje u všech členů statutárního orgánu; za organizační složku státu, kraje nebo obce u jejího vedoucího. Při uznávání dokladu o bezúhonnosti, který vydal příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie, se postupuje podle zvláštního právního předpisu^{30a}).

(4) V žádosti o vydání osvědčení o autorizaci žadatel uvede obchodní firmu nebo název právnické osoby nebo organizační složky státu, kraje nebo obce nebo jméno a příjmení fyzické osoby, místo podnikání, popřípadě místo trvalého pobytu fyzické osoby nebo její bydliště, nemá-li trvalý pobyt na území České republiky, sídlo právnické osoby nebo organizační složky státu, kraje nebo obce, identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, a dále údaje prokazující splnění podmínek podle odstavce 1. Žádost se předkládá autorizující osobě.

§ 83c

(1) Osvědčení o autorizaci vymezuje předmět, rozsah a podmínky činnosti a dobu, na kterou bylo vydáno. Pro vydání osvědčení o autorizaci neplatí správní řád. Žadatel může proti sdělení o neudělení osvědčení o autorizaci podat do 3 dnů ode dne jeho doručení námítky. O námítkách

rozhoduje Ministerstvo zdravotnictví. Jsou-li pro to důvody, námitkám vyhoví; jinak námitky zamítne a neudělení osvědčení potvrdí. Proti rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví o námitkách se nelze odvolat. Autorizující osoba je rozhodnutím Ministerstva zdravotnictví vázána. Náklady spojené s autorizací včetně vydání osvědčení o autorizaci hradí žadatel. Cena se sjednává podle zvláštního právního předpisu.

(2) Autorizace je nepřenosná na jinou osobu, uděluje se na dobu nejvýše 5 let ode dne udělení. Autorizace může být prodloužena vždy o dalších 5 let. Žádost o prodloužení platnosti osvědčení o autorizaci, musí osoba, které bylo vydáno osvědčení o autorizaci, (dále jen "držitel autorizace") podat autorizující osobě nejméně 6 měsíců před skončením platnosti osvědčení. Náklady spojené s prodloužením platnosti osvědčení o autorizaci hradí žadatel. Cena se sjednává podle zvláštního právního předpisu.

(3) Seznam držitelů autorizace s uvedením obchodní firmy, sídla, popřípadě místa podnikání a identifikačního čísla podle § 83b odst. 4, jakož i změny v těchto údajích uveřejní Ministerstvo zdravotnictví ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví. Tyto údaje sdělí Ministerstvu zdravotnictví autorizující osoba.

(4) Držitel autorizace je povinen dodržovat podmínky autorizace a účastnit se v termínu a rozsahu stanoveném autorizující osobou mezilaboratorních zkoušek. Doklady o výsledcích mezilaboratorních zkoušek musí držitel autorizace ukládat po dobu 5 let. Náklady spojené s mezilaboratorními zkouškami hradí držitel autorizace.

(5) Autorizující osoba provádí kontrolu nad dodržováním podmínek autorizace a výsledků mezilaboratorních zkoušek. Za tím účelem je oprávněna vstupovat do objektů držitele autorizace, ověřovat splnění podmínek autorizace a požadovat předložení dokumentace včetně výsledků mezilaboratorních zkoušek. Ke kontrole si může autorizující osoba přizvat odborníka pro příslušnou oblast. Zjistí-li autorizující osoba nedostatky, podle závažnosti nedostatků pozastaví účinnost osvědčení nebo je odejme. Odejmutím osvědčení autorizace zaniká. Proti odejmutí osvědčení může držitel autorizace podat do 3 dnů ode dne jeho doručení námitky. O námitkách rozhoduje Ministerstvo zdravotnictví. Jsou-li pro to důvody, námitkám vyhoví; jinak námitky zamítne a odejmutí osvědčení potvrdí. Proti rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví o námitkách se nelze odvolat. Autorizující osoba je rozhodnutím Ministerstva zdravotnictví vázána.

§ 83d

(1) Autorizace vedle důvodu podle § 83c odst. 5 dále zaniká

a) uplynutím doby, na kterou byla udělena, pokud nedošlo na základě žádosti držitele autorizace k jejímu prodloužení,

b) vzdáním se osvědčení o autorizaci; vzdání se osvědčení je účinné ode dne, kdy bylo doručeno autorizující osobě,

c) u fyzických osob smrtí nebo prohlášením držitele autorizace za mrtvého,

d) dnem zániku organizační složky státu, kraje nebo obce nebo právnické osoby, která je držitelem autorizace,

e) rozhodnutím o úpadku nebo zamítnutím insolvenčního návrhu proto, že majetek držitele nepostačuje k úhradě nákladů insolvenčního řízení, nebo vstupem držitele autorizace do likvidace.

(2) Autorizující osoba v případech podle odstavce 1 písm. a) a podle § 83c odst. 5, držitel autorizace, popřípadě jeho dědic, právní nástupce právnické osoby, popřípadě její likvidátor, v případech podle odstavce 1 písm. b) až e) jsou povinni informovat Ministerstvo zdravotnictví pro účely podle § 83c odst. 3 o datu zániku autorizace.